

4 juni 2013

Haga II-deklarationen

Deklarationen ligger till grund för politiska överläggningar mellan ministrar i Sverige (försvarsministern), Norge (justitie- och beredskapsministern), Danmark (försvarsministern), Finland (inrikesministern) och Island (inrikesministern) som arbetar med beredskapen i samhället att kunna motstå och hantera allvarliga händelser. En viktig grund för samarbetet är ländernas gemensamma värderingar, öppenhet, den kulturella och geografiska närheten samt en önskan om en dynamisk utveckling och förstärkning av respektive länders robusthet i händelse av allvarliga olyckor och kriser. Den första deklarationen på området antogs i april 2009 på Haga slott i Sverige.

De nordiska länderna delar till stor del de hot, risker och sårbarheter som ligger till grund för arbetet med utvecklingen av en effektiv krisberedskap. Grundläggande likheter inom samhällets strukturer bidrar till detta. En inom många områden sammankopplad infrastruktur förstärker likheterna och ökar samtidigt beroendet mellan länderna. I de nordiska länderna är krisberedskapen ett ansvar för fler aktörer, såväl regering som myndigheter, kommuner, företag och den enskilde människan.

Erfarenheter har visat att allvarliga olyckor och kriser på ett direkt sätt har påverkat utvecklingen av beredskaps- och säkerhetsarbetet i Norden och bidragit till att de nordiska länderna identifierat behov av förbättringsåtgärder och vikten av gränsöverskridande samverkan för att förebygga, förbereda, hantera och dra lärdom av inträffade händelser. Samarbetet utgår också från ett gemensamt lärande och möjligheter till samordnad utveckling mellan länderna efter inträffade händelser.

Samarbetet är inriktat mot ett robust Norden när det gäller förmågan att förebygga, motstå, hantera, återhämta och lära av olyckor och kriser. Målet för det nordiska samarbetet avseende samhällssäkerhet och beredskap är ett Norden utan gränser. Erfarenhetsutbyte av nationella eller nordiska beredskapsutmaningar före, under och efter en olycka eller kris är därför ett viktigt element för det nordiska samarbetet. Ansträngningar behöver också göras för att förebygga och begränsa konsekvenserna av olyckor och katastrofer. Samarbetet ska bidra till kostnadseffektivitet. Vidare bör ländernas förmåga att agera gemensamt, både operativt och politiskt, i olika internationella sammanhang öka samt möjligheter till gemensam kapacitetsuppbyggnad och insats utvecklas.

Haga-samarbetet ska inrikta och stärka beredskapen i samhället för att kunna motstå och hantera allvarliga olyckor och kriser. En viktig del i detta är att kontinuerligt följa upp, identifiera och prioritera samarbetsområden.

I den nordiska solidaritetsförklaringen har möjligheten till ömsesidig hjälp i händelse av att ett nordiskt land drabbas av en katastrof tillkännagivits. Denna avsiktsförklaring utgör en utgångspunkt för det nordiska samarbetet på området.

* * *

De årliga ministermötena, inom Haga-samarbetet, genomförs av de nordiska länderna med roterande ordförandeskap och sekretariat. Varje möte avslutas med fastställande av konklusioner som anger den politiska viljan gällande det fortsatta samarbetet och för att informera olika parlamentariska fora om utvecklingen av det nordiska samarbetet på området.

Den nordiska departementala ämbetsmannagruppen arbetar för att säkerställa nödvändig samordning såväl nationellt som mellan de nordiska länderna i syfte att uppnå fortsatta framsteg i arbetet. Gruppen arbetar också för att åstadkomma en gemensam inriktning och översikt över samarbetsområdena i form av en flerårig handlingsplan.

Det konkreta nordiska samarbetet avseende samhällets krisberedskap bör utvecklas på ett flexibelt sätt inom redan existerande samarbetsforum. Det är därför viktigt med ett nära samarbete mellan berörda departement och ansvariga myndigheter i det löpande arbetet.

* * *